

Nr 654.

Av herr **Larsson** i Luttra m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 215, med förslag till lag angående ändring i lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering, m. m.

I proposition nr 215 till årets riksdag föreslås vissa ändringar i lagen om folkpensionering m. m. Förslagen syftar till att bättre än f. n. bereda möjlighet för folkpensionärerna att utnyttja sin arbetskraft och att inneha spar kapital eller annan motsvarande tillgång samt för arbetsgivare att ordna pensionsfrågan för anställda utan att därigenom folkpensioneringens inkomstprövade förmåner beskäres alltför starkt. Den avdragsfria inkomsten föreslås sålunda höjd från 400 kronor för ogift och 600 kronor för äkta makar till respektive 1 000 och 1 500 kronor per år. Avdragsfaktorn, som nu är 50 %, föreslås minskad till $33\frac{1}{3}$ % för viss inkomst närmast över den avdragsfria inkomsten men skärpes till $66\frac{2}{3}$ % för övrig inkomst.

Vid beräkningen av årsinkomst inräknas 10 % av förmögenheten till den del den överstiger för gift 7 500 kronor och för annan 10 000 kronor. Bestämmelserna om denna s. k. skärpning av förmögenhetsavkastningen föreslås i propositionen bibehållas oförändrade. Motiveringen är att höjningen av den avdragsfria inkomsten förmögenhetens inverkan inträder först vid en högre förmögenhetsgräns och att denna förskjutning skulle ungefär motsvara penningvärdeförsämringen respektive höjningen av taxeringsvärdena för egna hem och motsvarande fastigheter. Resonemanget förefaller inte övertygande. Den nu genomförda fastighetstaxeringen utvisar betydande höjningar i fråga om de fastigheter, som här är aktuella, nämligen egna hem och mindre jordbruksfastigheter. I den mån förmögenheten huvudsakligen utgöres av fastighet, blir den procentuella höjningen av nettoförmögenheten på grund av den skuldsättning, som i regel belastar dessa fastigheter, väsentligt större än ökningen av taxeringsvärdet. Man kan inte heller bortse från den ytterligare penningvärdeförsämring, som inträtt från 1951, då folkpensionsrevisionen gjorde sina beräkningar och som kan komma att inträda, innan lagändringen träder i kraft den 1 januari 1954.

Starka skäl synes sålunda tala för att vid uppskattningen av förmögenhetsavkastning denna skall höjas med 10 % av det belopp, varmed förmögenheten må överstiga för gift pensionsberättigad 10 000 kronor och för annan pensionsberättigad 15 000 kronor.

Enligt propositionen skall de nuvarande statliga bostadstilläggen upphöra och ersättas med kommunala bostadstillägg. Kostnaderna för dessa bostads-

tillägg bäres av staten och kommunerna, och kostnadsfördelningen skall vara beroende av skatteunderlaget per invånare i resp. kommuner. Detsamma gäller kommunernas bidrag för tilläggs pensioner, änkepensioner och hustrutillägg. I fråga om bostadstilläggen föreslås att kommunens bidrag skall utgöra högst 60 % och lägst 25 % och i fråga om tilläggs pensioner, änkepensioner och hustrutillägg högst 60 %. En höjning av den övre gränsen för dessa bidrag förefaller vara väl befogad. Ett betydande antal kommuner kommer att skyddas från en med stigande skatteunderlag ökad bidragsskyldighet genom denna maximiregel. I stor utsträckning torde detta gälla kommuner med relativt låg utdebitering per skattekrona. En höjning av maximigränsen till 75 % kan därför anses rimlig.

Med hänvisning till i motionen anförda synpunkter hemställs,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 215 måtte besluta

1) följande ändring i 13 § 2 mom. i förslaget till lag angående ändring i lagen den 29 juni 1946 om folkpension:

13 §.

2 mom. Där inkomst helt eller delvis utgöres av naturaförmåner skall uppskattningen verkställas efter regler, som fastställas av Konungen.

Vid uppskattningen av förmögenhets avkastning skall denna höjas med 10 % av det belopp, varmed förmögenheten må överstiga för gift pensionsberättigad 10 000 kronor och för annan pensionsberättigad 15 000 kronor.

2) följande ändring i 1 § i förslaget till lag om ändring i lagen den 30 juni 1947 om kommunernas bidrag till kostnaderna för folkpensioneringen:

1 §.

Kommun skall för varje kalenderår bidra till kostnaderna för pensioner enligt lagen den 29 juni 1946 om folkpensionering med

dels viss andel, motsvarande tre tjugondels procent för varje fullt tiotal skatteören per invånare i kommunen, av kostnaden för tilläggs pensioner, änkepensioner och hustrutillägg, som under året utbetalats för inom kommunen mantalsskrivna pensionsberättigade, dock högst tre fjärdedelar av nämnda kostnad,

dels ock viss andel, motsvarande en femtedels procent för varje fullt tiotal skatteören per invånare i kommunen, av kostnaden för kommunala bostadstillägg, som under året

utbetalats för pensionsberättigade, mantalsskrivna inom kommunen, dock högst tre fjärdedelar och lägst en fjärdedel av sagda kostnad.

Därest tilläggs pensioner, änkepensioner och hustrutillägg förhöjts genom indextillägg, skall vad i första stycket stadgats om kommuns skyldighet att bidra till kostnaderna för dylika pensioner avse även indextillägg därå.

Stockholm den 29 april 1952.

Gunnar Larsson
i Luttra.

Harald Andersson
i Dunker.

Per Persson,
Norrby.

Ivar Johansson
i Mysinge.

J. Onsjö.
